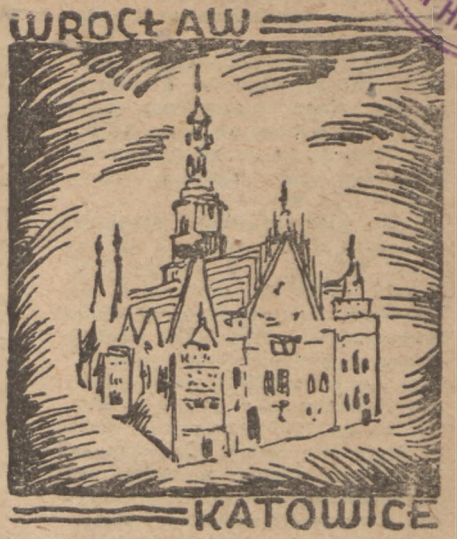

tygodnik

NUMER 7 (169)

KATOWICE, WROCLAW, SZCZECIN, OLSZTYN, DNIA 6 MARCA 1949 ROKU

ROK V

PERSPEKTYWA ODRY

Trzydziesta pierwsza rocznica Armii Radzieckiej przypada w roku bieżącym na okres szczególnego nasilenia ofensywy pokoju. Rzecz zrozumiała, że taka okoliczność nie może pozostać bez wpływu na sam charakter rocznicy. Na tie czasu, na tie specyficznego nastroju określającego ten czas, swięto Armii Radzieckiej nabiera szczególnej barwy i specjalnej wymowy.

We wspomnianej ofensywie pokoju Armia Radziecka występuje jako czynnik decydujący. Stanowi gwarancję jej powodzenia.

Pokój jest dzisiaj sprawą walki. Prawda ta w aktualnym u-

kładzie stosunków wydaje się oczywista. Korzenie tej walki tkwią głęboko w dziejach myśli, przeciwstawieniu dwóch ubiegłych stuleci. Wielka Rewolucja francuska, Wiosna Ludów, Rewolucja Październikowa — znajdują się tej walce dzisiejszej swoje przedłużenie. W walce tej dwudziestą się siły Związku Radzieckiego i demokracji ludowych. Ostatecznym celem tej walki, warunkującej szczęśliwe jutro ludzkości, jest braterstwo ludzi wolnych. Źródłem

tego braterswa jest równość — niezaprzeczalne prawo samostanowienia o sobie według woli narodu. U podstaw tego braterstwa leży braterstwo broni Armii Radzieckiej i całej walczącej o pokój ludzkości. Przykładem tu świeci wypróbowane w minionej wojnie braterstwo broni radzieckiego i polskiego żołnierza.

Ze pokój jest sprawą walki, wykazał i unaoznaczył w sposób szczególny namacalnie, wyznaczając sobie sprawę pokoju za

cel obrad wielkich mózgów świata, odbyty w roku ubiegłym we Wrocławiu Kongres Intelktualistów w obronie pokoju. Kongres Wrocławski oświadczył się: przeciw wojnie, przeciw zniszczeniu i śmierci, przeciw czynieniu zdobywczych narządzeń zbrodni, przeciw barierom oddzielającym narody, przeciw kłamstwu, za porozumieniem i braterstwem narodów świata. O Kongresie tym możemy powiedzieć, że trwa.

Nauka, literatura i sztuka dopiero wtedy uzyskują najwłaściwsze znaczenie, gdy stają się orężem w walce o pokój. Przykładem tego mogliśmy zaobserwować w ZSRR, gdzie pisarze, naukowcy i ludzie sztuki mogli podczas trwania minionej wojny, bez względu na to, czy mieli na sobie mundur wojskowy czy nie, zawsze powiedzieć o sobie, że są żołnierzami Armii Radzieckiej. Mogą o sobie powiedzieć dzisiaj, że mają swój niewątpliwie udział w odniesionym

nad hitleryzmem zwycięstwie. Stalingrad czy zwycięski marsz na Berlin stał się tylko dzięki temu możliwym, że naród wraz z Armią Radziecką posiadał swą głęboką świadomość polityczną, która zdolna była wyzwać wiać nowe siły w walczących o wolność i pokój ludziach.

W trzydziestą pierwszą rocznicę Armii Radzieckiej warto przypomnieć słowa poety, Adama Ważyka:

Ci, co bronili Muraw Odessy, ci, co bronili Sewastopola, bronili siebie i nas. Tam, gdzie się Wołga zbliża do Donu, tam, gdzie się grzyz Stalin-gradu świeca, tam ocalono nasz dom.

Pamiętajcie o tym, ile ocalenie naszego domu kosztowało ofiar zarówno wśród żołnierzy polskich, jak i radzieckich, z tym większą gotowością przyłączamy się do ogólnych manifestacji na rzecz trwałego pokoju. Tym głośniejsze podnosimy wolanie o zjednoczenie wszystkich sił postępu w wielkiej ofensywie pokoju.

(w)

Z ciężkim sercem stanął Dalimierz przed radą starszych korabników w Uście i po złożeniu wspólnej przysięgi na święte zawołania i związkowe znaki wyznał rzecz całą, właściwą przy tym smrotą nie tając.

Ich sprawa została zdradzona. Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli. Tajemnica hamulca uszkoskowskich korabów, dzieło doświadczenia i wiedzy, z wielką chlubą przez ojców wydzwignione w rzeźbie, a przekazane synom z nauką, jakby je jeszcze sprawnie, a sposobnie wycośać: — patrzcie oto! — mówił Dalimierz, ukazując nagie swe piersi pod rozdzieraną koszulą — patrzcie i dziwnicie się, bracia wspólnej rady, nie masz go już więcej w tchu naszego żywota! Z serca nam to dzieło wyrwano, razem z korze-

JANUSZ STEPOWSKI

Pomsta na Einarze

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

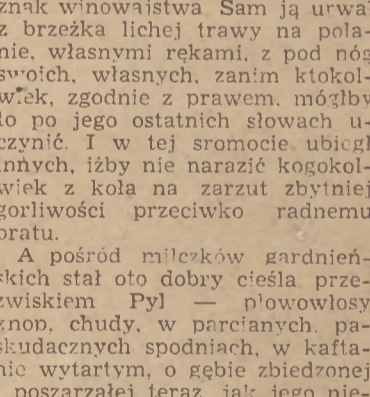

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

...Hańba okryła te same pozwy i narzazy, na które przed chwilą przysięgli...

Szelespira „Wiele hałasu o nic” w Szczecinie

ZBIGNIEW SAWAN
Don John

LIDIA WYSOCKA
Beatrycze

WINCENTY WESOŁOWSKI
Kwasek

KAZIMIERZ PETECKI
Benedykt

WŁODZIMIERZ KWASKOWSKI
Borachio

STANISŁAW BRYLIŃSKI
Ciarka

STANISŁAW MALATYŃSKI
Don Pedro

Zrodzona pod tańczącą gwiazdą

Szelespira „Wiele hałasu o nic” w Państwowym Teatrze Polskim w Szczecinie w reż. i inscenizacji Zbigniewa Sawana; dekoracje projektu Wojciecha Zamecznika wykonał Tadeusz Rajkowski. Na zdjęciu scena z aktu II. Fot. Potorys Szczecin

Na marginesie tego bardzo dobrego przedstawienia zanotować należy cenne uświadczenia kierownictwa Teatru Polskiego przeniesienia zainteresowań teatralnych także poza ramy przedstawienia. Dyskusja zainicjowana w Świećlickim Artystycznym zakończyła się wprawdzie fiaskiem, ale daleko bardziej celowe niż elitarne spotkania, wydają mi się rozmowy z „nowym widzem” nie krepulacym się i nie zepsutym. A także nie rozgrymaszonym. Tak. Bo chyba tylko w Szczecinie mógł zdarzyć się wypadek, że pewne pismo z jakichś tam powodów — mniejsza o to czy słusznych czy nie — obrazowy się na dyrekcję państwowego placówki, urzędu przyniosło na Szekszipra, wykonawców, personel, teatr w ogóle, zachowując „na złoto matulii” uprzejme milczenie o tym udanym „pierwszym kroku” Państwowego Teatru Polskiego w Szczecinie.

Guido Redk.

Walerian Lachnitt.

Tęgo samego dnia i w tym samym roku — 23 kwietnia 1616 — śmierć przerwała twórczość Cervantesa i Szekszipra, których wielkość wyrastała z epoki, zwyciężyła czas i urosła w nieśmiertelność. Nie sposób dziś chyba napisać o Szeksziprze coś rewelacyjnie nowego. Na przetrawienie tego, co o nim napisano, nie starczyłoby życia ludzkiego. Ale nie w tym rzecz, by odkrywać Szekszipra na nowo. Dość, że po trzech wiekach możemy rozkoszować się nim tak, jak za czasów królowej Elżbiety. „Szekszipir jest dla intelektualistów i dla kucharek” — takie zdanie słysełam w teatrze. Nie ma w tym określeniu nic obraźliwego dla żadnej ze stron. Jest w tym trafnym określeniu stwierdzenie faktu, że jak każda sztuka i prawdziwa sztuka, tak i dzieło Szekszipra dostępne jest wszystkim, wszystkich ogarnia wiadczą siłą jego poezji.

Tolstoj i Shaw odżegnywali Szekszipra od czci i wiary, grano go we wszystkich częściach świata w kilkadziesiąt językach, sztuki jego wystawiano równocześnie 210 scen ZSSR, do historii teatru przeszedł styl szekszipirski, robiono z Szekszipirem eksperymenty, grano go w muniach, dachach, w frakach, archarach i współczesniano — a Szekszipir trwa i trwać będzie nadal.

Co, do co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

kich. Jest coś nieprzeprarcie ironicznego w tym uchylaniu przez Ciarkę czapki, ielekró wymawia imię ksicia, jest w jego słowach jakaś delikatna lecz przecież uchwytana kpina z praw przecież podjętych.

Dziś wiemy, jak tamten wspaniały Szekszipir, aktor i autor teatru życia, plawi się w urkach tej komedii. Wśród jej wierszy bardziej kiedyś żywych, dźwi skamieniałych i obumarłych, jak pszenica z grubo egipskich faraonów pełną moc zachowała optymistyczna filozofia żywota wielkiego stratfordzyczka.

Dyr. Sawan pozwolił przemówić w Szczecinie w reż. inscenizacji Zbigniewa Sawana; dekoracje projektu Wojciecha Zamecznika wykonał Tadeusz Rajkowski. Na zdjęciu scena z aktu II.

Dyr. Sawan pozwolił przemówić w Szczecinie w reż. inscenizacji Zbigniewa Sawana; dekoracje projektu Wojciecha Zamecznika wykonał Tadeusz Rajkowski. Na zdjęciu scena z aktu II.

Przez większą część swego życia w oczach jego twórcy, które były, w tym samym czasie, jak i jego, były w oczach twórcy, które były, w tym samym czasie, jak i jego, były w oczach twórcy, które były...

Przez większą część swego życia w oczach jego twórcy, które były, w tym samym czasie, jak i jego, były w oczach twórcy, które były...

Na marginesie Wystawy Obrazów w Szczecinie

Każda wystawa, a więc i biennale wystawa Związku Artystów Plastyków w Szczecinie (w salach Muzeum Pomorza Zachodniego), przynosi nowe wyniki w dążeniu artysty do osiągnięcia doskonałej formy plastycznej budowy obrazu. Na małym odinku twórczości artystycznej malarzy szczecińskich dadzą się niewątpliwie zauważyć nowe osiągnięcia w koncepcji obrazu, w ujęciu formalnym, treściwym, zagadnieniu plastycznym.

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

Każda wystawa, a więc i biennale wystawa Związku Artystów Plastyków w Szczecinie (w salach Muzeum Pomorza Zachodniego), przynosi nowe wyniki w dążeniu artysty do osiągnięcia doskonałej formy plastycznej budowy obrazu. Na małym odinku twórczości artystycznej malarzy szczecińskich dadzą się niewątpliwie zauważyć nowe osiągnięcia w koncepcji obrazu, w ujęciu formalnym, treściwym, zagadnieniu plastycznym.

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

W tym, co swych utworów zawierpną z kroniki wypadków swego czasu, z lektury, z dworskich intrzy, z mieszczańskich światka, w którym żył jego ojciec i w którym on sam rozpoczynał żywota karierę od roli pomocnika rzemieślnika; to, co dał swym postaciom z własnych doświadczeń życiowych; to wszy-

NIEJAKI X

Wyd. „Czytelnik”, 3 Maja 12 Redaktor naczelny WILHELM SZEWICZ. Komitet redakcyjny: Zespół „Odry”. Redakcja: Katowice, 3 Maja 36 a. Telef. 325-58. Odsłany Redakcji: w Olsztynie: Jerzy Antkowiak, ul. SZCZECIN, ul. Warszawska 32. Reklama nie zamawiana Redakcją nie zwraca. Administracja: Katowice, ul. Mińska 9. Wrocław, ul. Kościuski 49, tel. 253. — Prenumerata: miesięc 60 z, kwartalna 180 z. Konto PKO III 4950. Ogłoszenia przyjmują: „Spółdzielnia Wydawniczo-Oświatowa „Czytelnik”. Złożono i obito w drukarni nr 9. Spółdzielnia Wydawniczo-Oświatowa „Czytelnik”, Katowice 3 Maja 12. Tel. 309-73, wewn. 0.

R-201019